

HAY INTUDOK JAMES

¹ Hituwen tudok ya nalpun ha-on an hi James an muttatyun da Apu Dios ke Apu takun hi Jesu Kristo. Muntudokak ke dakayun am-in an mangulug ke Jesus an nihinap hi kabobboble ta ipainilak an nonomnomon dakayu, takon di daanay kad-an yu.

Hay punligatan di mangihamad hi pangulug taku

² Dakayun iibbak an mangulug, takon di waday holholtapon yuh nganneh diye ya mun-am-amlong kayu ³ te inila takun hay ligat di mangihamad hi pangulug takun Jesu Kristo ta takon di nganney maat ya munnanong di pangulug takun hiya. ⁴ Kinali mahapul an anusan takuy ligat ta mihamad di pangulug takut maid di pungkudangan di kaphod taku.

⁵ Ya hin kananat wadan dakayuy uggena inila hin nganney atonan mangun-unud ke Apu Dios ya mundasal ke hiya ot baddangana. Te hi Apu Dios an makaidat ya mun-am-amlong an mamaddang ke ditaku. ⁶ Mu deket mundasal kayu ya adi kayu munhalinduwa, mu madinol kayun idat Apu Dios nan ibaga yu. Man-uke ya nan tagun maid di dinol nah dasal na ya umat nah dalluyun nah baybay an mumbinangngadan an miun-unud nah puluyon di dibdib. ⁷⁻⁸ Ya nan

tagun munhalinduwa an maid di maptok hi un-unudona ya nihalla hin nomnomonan idat Apu Dios di pinhod na.

Hay pun-amlongan takun mangulug, kadangyan ya nawotwot

⁹ Dakayun iibban nungkawotwot, maan-anla kayu kuma te gapuh nangulugan yu ya nakattagey pangibilang Apu Dios ke dakayu. ¹⁰ Ya dakayun iibban kakadangyan an mangulug, maan-anla kayu kuma hi nipababaan yu te imbilang dakayun Apu Dios gapuh nangulugan yu. Man-uke ya hay ine-en di nitaguwan tuh luta ya umat nah habung an gagala on nakleng on nag-a. ¹¹ Te deket nahalman di potang ya mungkakleng di nitanom on nag-ay habung dat adi mo maphod di ang-ang da. Athidi nah kadangyan an ikate nay panapul nah kad-uman di kinadangyana, mu indanit nate ya maid di hilbina te adina itabin di kinadangyana.

Hay kapatnaan ya kahaulan

¹² Hanan tagun nanongnan nahamad di pangu-lug na, takon di munligligat ya maphod ke hiya te idatan Apu Dios hi biyag an maid di poppog na an hidiye nan kinalinan idat na nadah naminhod ke hiya.

¹³ Deket wadan dakayuy mahaul ta atonay gaga-iho ya adiyu ipanuyun Apu Dios. Te hiya ya adi mahaul hi gaga-iho, kinali adi mabalin an e dakayu haulon ke hiyat aton yuy adina pinhod. ¹⁴ Hay humlun hi kahaulan di tagu ya hay naminhodanan mangun-unud hi gaga-ihon wadah nomnom na. ¹⁵ Kinali deket un-unudon

di gaga-ihon wadah nomnom ya maliwat ta, ta hay pumbanagana ya kate an hidiyey kihi-anan ke Apu Dios.

¹⁶ Kinali dakayun iibban mangulug, adiyu kanan di hi Apu Dios di kalpuwan di haul ¹⁷ te am-in di malpun hiyan wadah langit ya makakkaphod an maid di kudang na. Lintuna nadan bittuwon, nan algo ya nan bulan. Dadiyen lintuna ya oggan da malumman, mu hiya ya munnananong an adi malumman di pangi-ena. ¹⁸ Ya hiya ya imbilang ditakun mangulug an imbabalena handih nanginilaan taku nah makulug an tuttuduna te hidiye tuwaliy pinhod nan aton ta mumbalin takun katagtag-ayan am-in hanadah lintuna.

Hay pangun-unudan taku nah kalin Apu Dios

¹⁹ Dakayun iibban mangulug, donglon yu tun kalyok. Hay pinhod ku ya gagaid takun mundongol hi mituttudun kalin Apu Dios ya nomnomon taku on ahi taku kimmali. Ya adi hi ittay on bimmoh-ol taku ²⁰ te maid di ibaddang di boh-ol hi pangatan hi pinhod Apu Dios. ²¹ Ta hidiye nan mahapul an kaanon yun am-in nadan gaga-ihon wadah nomnom yu ya itikod yun am-in di gaga-ihon at-atton yu. Mahapul bon mumpakumbaba kayu ta nan kalin Apu Dios an kinulug yuy un-unudon yun hidiyey mangihwang ke dakayu.

²² Adi taku pangaliy abunay etaku dongdonglon di kalin Apu Dios te mahapul damdaman un-unudon takuh diyen ittutudu na. ²³ Te nan tagun abunay dongdonglonay kalin Apu Dios,

mu adina un-unudon ya umat nah tagun nundig-gal ²⁴ ot paka-ang-angonay angana ot ume, mu indandani ya kinal-iwanay ang-ang na. ²⁵ Mu nan tagun makulug an un-unudonay kalin Apu Dios an hidiyey mangipatikod hi punliwatan ya adina kal-iwan nadan dingngol na, mu un-unudonat nangamung. Hituwen taguy baddangan Apu Dios am-in nah atona.

²⁶ Hanan tagun kananay hiya ya mangulug, mu adina koloklaon di kalkalyona ya hay adol nay linangkakana ya maid di hilbin nan kananay hiya ya mangulug. ²⁷ Hay ibilang Apu Dios an nahamad di pangulug na ya nan tagun inila nan hummok nadah maligatan, umat nadah nabalun binabai ya nadan napuh-ig an u-ungat baddangana dida. Ya mahapul bon tibonat adina iun-unud nadah gaga-ihon at-atton di tagun adi mangulug.

Pun-iingngohon takuy pangat takuh ibba takun tagu

2

¹ Dakayun iibba, deket kanan yuy mangulug kayun Apu takun hi Jesu Kristo an madayaw an Ap-apu ya mahapul an pun-iingngohon yuy pangat yuh ibba yun tagu, adiyu pakudukdulon di udum. ²⁻³ Umat nah oggan yu kaam-amungan an mundayaw ke Apu Dios an adi maphod nan gapu te hidiyen tagun immali ya kadangyan an numbulwatih mapmaphod ya numbalituk ya eyu pab-unon hi maphod an ubunan ta naken

nawotwot an nabikbik-iy bulwatina ya muntad-taddog weno eyu pab-unon nah dot-al. ⁴ Hay athitun pangat an pakudukdulon yuy udum gapu te kadangyan ya ap-apilon yu nadan nawotwot ya malpuh gaga-ihon nomnom.

⁵ Dakayun iibba, donglon yu tun kalyok. Dak-dakol nadah nawotwot di pinilin Apu Dios an mangulug ke hiya, ta hidiye nan diday ibilang nah kakadangyan gapuh pangulug dat dida mah-udot di migappat nah pun-ap-apuwana te hidiyey kinali nan maat nadah naminhod ke hiya. ⁶ Yaden tipet athinay pangat yu nadah nawotwot? Kon uggeyu inilan nadan kakadangyan di mangipaligligat ke dakayun hi ittay on edakayu indiklamu? ⁷ Ya kon bokon diday mamihupihul ke Apu takun hi Jesu Kristo an ningadanan takun Kristiano?

⁸ Hay umanhan an tugun an impitudok Apu Dios an un-unudon taku ya kananay “Pohdon yuy ibba yun tagu umat hi naminhod yuh adol yu.” Ya maphod hin makulug an un-unudon yu. ⁹ Mu deket abuna nadan kadangyan an pohdon yu ya naliwat kayu te uggeyu inun-unud nan Tugun Apu Dios. ¹⁰ Te nan tagun paka-un-unudona nan Tugun Apu Dios, mu waday ohan nibahhawana ya naliwat damdaman umat nah tagun maid di inun-unud na nadah Tugun Apu Dios. ¹¹ Umat bo nah tagun adina ihuyop di bokona inayan, mu pimmate ya naliwat damdama te man-ut inun-unud na nan tugun Apu Dios an kalyonay adim ihuyop di bokon yu inayan, mu uggena inun-unud nan tugun Apu

Dios an kananay adika pumate.*

¹² Hay tugun Apu Dios di bumaddang ke ditakut mihwang takuh liwat. Kinali halipatan takut maphod am-in di aton taku ya kalyon taku te ketuwen tugun di kipuunan di ahina punhumalyaan ke ditaku. ¹³ Ta hidiye nan, hay tagun adina homkon di ibbanan tagu ya adi homkon Apu Dios hantuh kahumalyaana. Mu hay tagun homkonay ibbanan tagu ya maid di gapunan e tumakut hantuh punhumalyaan Apu Dios ke hiya.

Hay nahamad an pangulug ya mahapul an mipatiboh aton

¹⁴ Dakayun iibba, deket waday tagun kananay mangulug ke Apu Jesu Kristo, mu maid di kitiban di nangulugana ya maid di hilbin diyen kananay mangulug te adi gumla nan pangalyanan hiya ya mangulug hi pangabulutan Apu Dios ke hiya. ¹⁵ Deket waday ibbayun makudangan hi bulwatina ya kanona, ¹⁶ kon abunay kanan yuy “Umanamut ka ya adika madanagan nah mahapul mu ot hi Apu Dios di nangamung.” Maid di hilbin diyen maphod an kinali yu hin takon di wadan dakayu dadiyen mahapul na ya adiyu idatan. ¹⁷ Athidih pangulug an deket abunay kalyon yuy mangulug kayu, mu adiyu ipatibo nah aton yu ya maid metlaing hilibina.

¹⁸ Mu kal-ina ya waday mangalin kananay “Maid di nundiperensiyaana hin nan ohan tagu ya ipaanhanay maphod an atona ya nan oha ya

* **2:11** 2:11 Exodus 20:13, Deut. 5:17

ipaanhan day pangulug na.” Mu hay ihumang kun nae ya mahapul an mun-unnud danaen duwa, te kon nganney kitib-an di pangulug hin adi aton di maphod? Tibon yu ken ha-on an atok di maphod ta kitib-anan waday pangulug kun Apu Dios.

¹⁹ Ya wada nin an kanan di udum di nahamad di pangulug da te kulugon dan ohay Dios. Om, makulug, mu takon nadan dimonyo ya kulugon dan ohay Dios, kinali gumayonggong dah takut dan hiya. ²⁰ Dakayun maid di nomnom na, kon kah-in di waday pangitib-an yu ta ahiyu inilaon an hay pangulug ya maid di hilbina hin adi mipatibo nah aton?

²¹ Nomnomon yu din ammod takun hi Abraham, hiya ya imbilang Apu Dios an maphod gapuh nangun-unudana nah kinalina ot ena ot iappit nan imbabalenan hi Isaac ke hiya.

²² Hituwen inat Abraham di kitib-anan nahamad di pangulug nan Apu Dios. Hidiyen nangun-unudana pinhod Apu Dios di nangipahamad hi pangulug na. ²³ Hituwen naat di immannung nan impitudok Apu Dios an kananay “Hi Abraham ya kinulug nah Apu Dios ot ibilang na hiyan maphod.” Ya gapu bon diye ya kanan Apu Dios di gayyum nah Abraham.

²⁴⁻²⁵ Tibon yun hay gapunah pangibilangan Apu Dios an maphod di ohan tagu ya bokon hay pangulug na ya abu, mu mahapul damdaman un-unudonay pinhod Apu Dios.

Athidi bon din hi Rahab an babain pabpabayad nay adol nah linalaki an imbilang bon Apu Dios an maphod gapuh nah maphod an inat

nan intalu na nadan tatagun Apu Dios ot ahina itudduy ohan dalanon dan nibangngad hi kampu da ot uggeda nadpap.

Datuwey kitib-anan adi gumlay pangulug ya abu. ²⁶ Kinali nan tagun kananay mangulug, mu adina aton di maphod ya maid di hilbina. Mialig nah adol an deket maid di linnawana ya mate.

Hay pangonoknongan hi kalyon

3

¹ Dakayun iibba, tibon yu ot ta adi na-ala on eyu gangaman an muntuttudu, mu mahapul an pakannomnomon yu te inila takun nahalhalman di punhumalyan Apu Dios nadah muntuttudu mu nadan ituttuduwan da.

² Ditakun tatagu ya wadan waday kihallaan taku. Mu deket waday tagun pakakonoknong hi tokonat maid di kihallaan di kalyona ya hiyay kapkaphodan ya damana mon konoknongonan am-in di atona. ³ Hay kialigan di toko ya nan gumok an ipakamal hi kabayu an ittay, mu gapun diye ya un-unudon nan kabayuy pinhod nan nuntakken pangipaeyana. ⁴ Hay bo kialigan di toko ya nan gumok hi udun di bapor an ittay damdama, mu damanan bangiwona nan bapor nah pinhod nan munmanehon pangipaeyana takon di ongal nan bapor ya takon di nal-ot di puwok. ⁵ Hay bo toko ya ittay, mu ongal di kabaelan di kalyona, umat nah ittay an apuy an damanan gobhonay himbilidan. ⁶ Makulug an hay toko taku ya kay apuy an manadag ke ditaku te kalpuwan di dakol an gaga-ihon kali.

Hituwey punligligatan takun hananghanggaon takuh kabigabigat an hay kalpuwana ya hi Satanas.

⁷ Hay tagu ya damanan ayumonay kumpulnan aggayam, hahamuti, nadan mumbulluwan hi luta ya nadan wadah baybay. Makulug an dakol di inayum di tagu ke datuwe. ⁸ Mu maid di tagun kabaelasan konoknongon di toko na. Hay toko ya kalpuwan di gaga-ihon dumadag an kay kodot an pumate. ⁹ Usalon takuy toko takun mundayaw ke Ama takun hi Apu Dios, mu deke on inusal taku bon mamihul hi ibba takun tagu ta kay taku damdama pinihul hi Apu Dios te kinapya nay tagun umat ke hiya. ¹⁰ Adi maphod an iusal di tokon mundayaw ke Apu Dios on inusal bon mamihul hi ibban tagu. Dakayun kaibaiba, adiyu iathidi te adi pinhod Apu Dios. ¹¹⁻¹² Hay maphod ya adiyu kamkamhan di kalyon yu hi gaga-iho. Te umat hi ob-ob an deket maphod di danum na ya maphod tuwalin adi deke on munlanghi. Ya nan danum nah baybay an adi mainum, adi mabalin an eka humaklung hi mainum an danum hidi. Athidi bo nah tabuyug an adi mabalin an e bumungah bayyabat weno hay littukun e bumungah tabuyug.

Hay pangien di nanomnoman an tagu

¹³ Hay tagun makulug an nanomnoman ya mahapul an mumpakumbaba ya hay maphod di atona te athituy pangien di tagun nakannomnoman. ¹⁴ Mu dakayu ya adiyu kanan di nanomnoman kayu hin munhin-a-amo kayu ya waday oha on pinhod nan hiyay maunud. ¹⁵ Bokon athidiy ibilang Apu Dios an nanomnoman te hay athidin

pangi-e ya umat hi pangi-en di adi mangulug an hidiye ya nalpuh dimonyo. ¹⁶ Ta hidiye nan deket wadaday munhin-a-amo ya waday oha on pinhod nan hiyay maunud ya gaga-ihon am-in di maat ya maid di linggop.

¹⁷ Hay tagun ibilang Apu Dios an nanomnoman ya abunay maphod di wadah nomnomna, maid di gaga-iho, pakaippaptok na boy punhintutulangan, waday anus na, adina ipapilit di pinhod na, inila nan hummok hi ibba nah tagu, nun-iingngoy pangibilang nan am-in hi tagu, adi munlangkak ya am-in di atona ya kiphodan di ibbanan tagu. ¹⁸ Hay tagun mangat ke danae ya umat nah muntanom te kay na itanom di maphod an punhintutulangan ya hay ibungana ya nan dakol an maphod an maat.

Hay pangamgaman hi pinpinhod di adol di humlun hi pangihingitan hi ibba

4

¹ Nganney humlun hi punhahallaan yu ya punhinboboh-olan yu? Hay humlun ya gaga-ihoy nomnom yun hay gamgaman yu ya nan pun-amlongan yu. ² Ta deket adiyu kabaelan an alan di pinhod yu on ittay nadi on pumate kayu. Athidi bon hay amo yuh udum di gapunah pakihannuwan yu hin adi kayu pakaala nah pinhod yun alan ke dida. Hay kakulugana ya adiyu maalay pinhod yun alan te adiyu ibagan Apu Dios. ³ Mu takon nin di mumbaga kayun hiya ya nunna-ud an adina idat te ad-adiy wadah

nomnom yu. Mumbaga kayu te iusal yuh pun-an-anlaan yu.

⁴ Adi kayu maphod, uggeyu impunnanong nan insapata yun Apu Dios an kanan yuy hiyay un-unudon yu. Kon uggeyu inila an nan tagun pinpinhod nan iun-unud hi pangi-en nadan adi mangulug ya mungnguddan an makibuhul ke Apu Dios? ⁵ Kon pangali yu on maid di hilbin nan impitudok Apu Dios an kananay “Mahakit di nomnomna te bokon hiya an nunlutun ditakuy un-unudon taku.” ⁶ Mu takon di athidi ya ongal metlaing di baddang nan ditakut mabalin an un-unudon taku. Hituwe ya miunnud nah nitudok an kananay “Hanan tagun mumpakumbaba te inila nan makahhapul nay baddang ya hiyay homkon Apu Dios, mu nan tagun mumpahhiya ya hiyay kastiguwona.”

⁷ Ta hidiye nan hi Apu Dios di un-unudon taku. Labanon takuh Satanas ot tayanan ditaku kayan hiya. ⁸ Mihayyup takun Apu Dios ot mihayyup damdaman ditaku. Ya dakayu ken munliwaliwat ya mahapul an itikod yu nadan gaga-ihon at-atton yu. Ya dakayu ken munhalin-duwah pangulug na ya iohha yuy pangulug yun Apu Dios ta hiyay un-unudon yu. ⁹ U-umyung kayu ya muntutuyu kayuh nunliwatan yu ta bokon nan ekayu umanan-anla yaden naliwat kayu. ¹⁰ Mumpakumbaba taku ke Apu taku ta ipadayaw ditakun hiya.

Hay adi taku pamihulan hi ibba taku

¹¹ Dakayun iibba, adi taku pihulon di ibba taku. Te nan tagun pihulonay ibbana ya pinihul

na nan Tugun Apu Dios an kananay mahapul an munhimpopohodan takun tatagu. Te deket pihulon yuy ibbayu ya hidiyey kitib-anan adiyu un-unudon hidiyen tuguna. ¹² Hi Apu Dios an nalpuwan nan Tugun di waday kalebbenganan munhumalyah tatagu. Hiya ya abuy waday kabaelasan mangihwang weno mangastiguh tagu, kinali adi na-ala on kanan yuy adi maphod di ohan tagu.

Am-in di nomnomon an aton ya idinol ke Apu Dios

¹³ Donglonak ke, deke on kanan yuy “Ad uwani weno hi bigat ya ume kami kediyen boblet mihaad kamih dih hintoon ta munggat-tang kamit dumakol di pihhu mi.” ¹⁴ Kon inila yuy maat hi bigat weno hi ohhandi? Hay biyag ya umat nah kulabut an man-ut wadan matibo, mu madandani ya nama-id. ¹⁵ Hay ot tuwali wadah nomnom taku ya kanan di “Hi Apu Dios di nangamung hin iabulut nan hituwe weno hidiyey atok.” ¹⁶ Mu dakayu ya mumpahhiya kayu te ongal di dinol yuh adol yun bokon ke Apu Dios. Ya hay pangiathidiyan yu ya gaga-iho.

¹⁷ Hanan tagun inila nay maphod, mu adina aton ya nunliwat ke Apu Dios.

Hay tugun hi kakadangyan

5

¹ Dakayu ken kakadangyan ya donglon yu tun kalyok ke dakayu. Kudukdul nay u-umyung kayuh punnomnoman yuh ahi pangastiguwan Apu Dios ke dakayuh udum hi algo gapuh liwat

yu. ² Maid di hilbin di kinadangyan yu te ahi matalak, maid di hilbin di dakol an bulwati yu te ahi madunut. ³ Ya ahi madadag nadan balituk yu ya pihhuyu. Hidiyey pangimatunan an mahumalya kayu. Ahi dakayu kastiguwon ke Apu Dios te naimut kayu ya tinagan yuy amung hi ikadangyan yu. ⁴ Inilan Apu Dios an hay ingkadangyan yu ya nadan tinangdan di impungngunungunu yuh payo yun uggeyu indat. Ta deyan mumpahpahmok dan Apu Dios an Kabaelasan am-in. Hiya an Dios ya donglonah tuwen pumpahpahmoka dan hiya.

⁵ Pun-an-anlaan yuy nalam-ay an nitaguwan yu te wadan am-in di mahapul yu, mu uggeyu ni-nomnom nan algon pangastiguwan Apu Dios ke dakayu. Umat kayu nah bakan tinaganay kakan hi holok ot tumaba, mu uggena inilan nagtud di algon kaklongana. ⁶ Ya hay bo ohan gaga-ihon inat yu ya takomboy maphod nadan tatagun maid di bahul da ya eyu kattog anhan indiklamu dida ya pinate yu nadan adi pakaibbalu.

Abunah tuwen kalyok ke dakayun kakadangan.

Hay pun-an-anusan takun mangulug

⁷ Mun-anus kayun kaibaiba, anusan takuy ligat inggana hantuh kibangngadan nan Ap-apu takun hi Jesus. Tibon yuy pun-an-anus nadan munliyak an munhood hi udan ta ahida muntanom ne hinhin-od da bot mat-ong ta ahida aniyon. ⁸ Athitu kuma damdamay pun-anus yun munhood hi kibangngadan nan Ap-apu taku.

Pakodholon yuy nomnom yu ya mangun-unud kayun hiya te gagala ya umali.

⁹ Dakayun kaibaiba, adi kayu munhimpipihul ya munhintutumbuk ta adi dakayu kastiguwon ke Apu Dios te gagala mo ya umalin munhumalyah tatagu.

¹⁰ Nomnomon yun kaibaiba handidan profetas an intud-ak Apu Dios an mangipainilah kalinan inan-anusan day ligat, diday pangiu-unudan yun mangan-anus hi punligligatan yu. ¹¹ Inila takun maka-an-anla da mo te inan-anusan day ligat da takon di nahalman di hinolholtap da. Athidi damdama ke Job an nahalman di nunligligatana, mu inan-anusana ot uggena inwalong di pangulug na. Ya handih udidina ya impatibon Apu Dios di ongal an homok na ya baddang nan hiya. Athidi te ongal di homok ya pamhod Apu Dios hi tataguna.

¹² Hay oha bon importanten kalyok ke dakayun kaibaiba ya adiyu isapatan Apu Dios weno hi kumpulna hin waday kalyon yu. Na-ala ya kanan di om, hin om ya adi, hin adi ta adi dakayu kastiguwon ke Apu Dios.

¹³ Deket wadan dakayuy maligligatan ya maphul an mundasal ke Apu Dios. Ya dakayu ke damdaman mun-am-amlong ya ikankanta yuy pundayaw yun Apu Dios.

¹⁴ Ya deket waday ibba yun mundogo ya maphod di ipaayag na nadan mangipangpangulun dakayun mangulug ta idasalan da ya ha-adan dah lanay adol nah pumbagaan dah baddang Apu Dios ta makaan di dogona. ¹⁵ Deket kediyen pundasalan da ya waday pangulug dan Apu Dios

ya makulug an pumhod ya deket waday liwat na ya mapakawanan.

¹⁶ Ta hidiye nan am-in kayu ya waday oha on kalyonay nunliwatanah ibbana ya munhindadasal kayu ta pumhod kayu. Ya nomnomon yun ongal di kabaelan di dasal nan tagun nahamad di pangulug nan Apu Dios, ¹⁷ umat ke Elijah an ohan profetas Apu Dios dih done. Hiya ya tagun umat ke ditaku, mu inhamahamad nan nundasal ke Apu Dios ta adi umudan, ya makulug peman an ug-ugge immudan hi tuluy toon ta onom di bulan. ¹⁸ Ya handih nundasal bot umudan ya immudan ot tumagu day nitanom.

¹⁹ Dakayun kaibaiban mangulug, kal-ina ket wadan dakayuy iwalong nay pangulug na, mu waday ohan dakayun manugun ke hiya ta mibangngad nah makulug an pangulug ²⁰ ya binaddanganah diyen tagu ot ugge nihi-an ke Apu Dios ta nangamung. Ya gapu kediyen inat na ya am-in di liwat diyen tagu ya pakawanan Apu Dios.

Nan Kalin Apu Dios
Ifugao, Tuwali: Nan Kalin Apu Dios Bible

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ifugao, Tuwali)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

49ee376c-72c3-5db8-beb4-e0ad2751a4bf